

Br. 6./2021.

FANTOM DRUGAČIJEGA – OPASNOST ILI BLAGOSLOV?

Status quo

Nedostatak dovoljne samokritike potvrđuje, posebno u naše dane, da je najlakše drugoga i drugačijega kriviti, često samo zato što je drugačiji od nas. Takvo neutemeljeno okrivljavanje drugoga ne rijetko je dobivalo svoje krvave epilogе u strašnim mučenjima, masakrima i uništavanju drugoga, s obrazloženjem da pripada drugačijoj kulturi, naciji, vjeroispovijesti i sl., a ne samo drugoj boji kože. Onog drugačijeg se predstavljalo i još uvijek od nekih pretpostavlja, kao egzistencijalnu opasnost za nas i naše. Osobito je to imalo uspjehа kad su u pitanju religiozni, kulturni i nacionalni identitet, kojeg drugi navodno želi uništiti. S drugima se povezivao iskonski strah. Iako svugdje i uvijek nije bilo razlogа za toliki objektivni strah od drugoga i drugačijega, njega se politički i ciljano proizvodilo. Držanje u strahu i proizvodnja iskonske mržnje

prema drugima, koje su huškaši rata uvijek primjenjivali, postali su sastavni koncepti ratne mašinerije i uspješno sredstvo u ostvarivanju bolesnih političkih ciljeva. S takvom koncepcijom se nerijetko dobivalo na izborima.

Više puta je rečeno da je rat na našim prostorima bio zvjerski a ne vjerski. Nisu pravoslavne istine bombardirale i rušile katoličke crkve, nisu kršćanske dogme pucale na stupove islama ili obrnuto, iako je na svim

stranama, ali ne u jednakoj mjeri, bilo manjih i većih zloporaba vjerskoga u političke svrhe. Također treba reći da je od vjerskih vođa dolazilo najviše ozbiljnih poziva na mir i pomirenje, iako ima primjera da su neki među njima raspirivali ratno divljanje pod krinkom obrane svoga. Ipak su vjerske zajednice i Crkve u načelu smirivale strasti i gradile mostove pomirenja. Usprkos toga ne mogu se oteti dojmu da su, unatoč svih okolnosti, mogle još više učiniti u obranu drugoga

i drugačijega, posebno na području vlastite vjerske i nacionalne većine, upravo snagom vjere u jednoga Boga stvoritelja svih ljudi i na temelju svetih knjiga koje drugoga načelno poštuju i cijene kao Božje stvorenje u njegovoj različitosti.

Može li drugi i drugačiji za nas biti blagoslov i sreća, radost i mir, a ne samo prokletstvo i opasnost, kako se to kod nas najčešće svjedočilo? Svjestan mnogobrojnih pozitivnih primjera iz ratnog vremena, ali ih je na žalost bilo kudikamo više negativnih, ovdje se pitamo što o tome kaže Biblija?

1. Primjeri iz Staroga zavjeta

Iznenaduje i ohrabruje mnogobrojnost biblijskih mjesta koja izravno i neizravno odgovaraju na naše postavljeno pitanje. Ovdje smijemo izdvojiti samo neke od tih poruka. Prvo neka budu spomenuta dva mjesta iz Staroga zavjeta, koje spominje i sam Isus (Lk 4, 26-27). On hvali dvoje stranaca, dvoje ne Izraelaca, kao sjajne primjere Božje nazočnosti i sveobuhvatne ljubavi. Možda je Isus i zbog toga zaradio prijetnje likvidacije od svojih sunarodnjaka!

a) Prorok Ilija i udovica iz Sarfate (1 Kr 17,8-24)

Ovi reci knjige Kraljeva opisuju proroka **Iliju** Tišbijca koji dolazi u tuđinsku Sarfatu. Bog mu pomaže preko udovice koja nije bila Izraelka, koja je vjerovala u svoje bogove, koja je imala svoju drugačiju kulturu i nije pripadala izraelskome narodu. Što više Izraelci su često ratovali sa Sirijcima u Sidonu. Udovica je vrlo siromašna. Na rubu egzistencije. Zahvatila je ondašnja recesija.

Gladna ona i njen sin jedinac. U takvoj situaciji ona gostoljubivo prima stranca koji je od nje različit po vjeri i kulturi, dolazi čak iz neprijateljskog tabora. Nije mu rekla poput Samarijanke: kako ti Židov išteš jesti od mene Samarijanke... (usp. Iv 4,9). Udovica iz Sarfate otvoreno prima drugoga i drugačijega. Ona mu otkriva svoje žalosno stanje, ali ga ne odbija, ne plaši ga se, prihvaća ga, pomaže mu. Ona mu daje duhovnu i moralnu podršku, s njim dijeli svoj doslovno zadnji zalogaj pogačice. Gle čuda, ta spremnost prihvaćanja drugoga i drugačijega bila je blagoslov za nju, njezina sina i samog proroka Iliju. Za mnoge dane imaše brašna i ulja. Blagoslov se ne shvaća kao nagrada za kratkotrajnu humanitarnu pomoć, nego kao trajni blagoslov za spremnost pomoći drugome i drugačijemu, za prihvaćanje i uvažavanje drugoga. Još više je osjetila Božji blagoslov kada joj je Bog po prorokovim molitvama uskrisio sina. Veliku milost i blagoslov doživjela je udovica iz Sarfate po Iliji Tišbijcu, neprijateljskom Izraelcu, jer je u njemu prepoznala Božjeg čovjeka. Udovica je tako postala simbol gostoprimstva za druge i drugačije, znak nade u bolje dane usprkos svih katastrofa, potvrda poštovanja i uvažavanja prema svakom čovjeku, pa i strancu, jer je Bog sve stvorio i on je Otac svima. Udovica je uspjela nadići fantom drugoga i zadobila blagoslov.

b) Prorok Elizej i Naaman Sirac (2 Kr 5, 1-27)

Riječ je o vojskovođi aramskoga kralja s kojim je Izrael često ratovao. Vrsni i odani ratnik iz neprijateljskoga tabora je obolio. Vjerojatno je dobio neku vrstu kožne bolesti, ali ne prave kuge, jer tada bi bio potpuno izoliran.

U njegovoj kući je zarobljena Izraelka kao sluškinja. Ona iz punog poštovanja i ljubavi savjetuje svojoj gospodarici da nagovori vojskovođu da pođe u izraelsku Samariju, do poznatog proroka **Elizeja**, o kojem se proširio glas kao o Božjem čovjeku koji liječi bolesne. Ali je pitanje da li će Elizej imati smilovanja prema strancu, uz to još i neprijateljskom vojskovođi, koji je pljačkao izraelsku zemlju i odvodio u roblje njegove zemljake! S druge strane, nije ni Sircu lako poći u neprijateljsku zemlju! Mogu ga suditi zbog zapovjednoj odgovornosti! Usprkos svih argumenata protiv Naaman prihvaća savjet poći do Elizeja. Kako i ne bi kad je zdravlje u pitanju. Kao pravi vojnik traži dopuštenje svoga vrhovnoga komandanta i dobiva vizu propusnicu, čak i kraljevsku preporuku i zamolbu koju izraelski kralj ne razumije.

Izraelski kralj je možda pomislio na smicalicu, zamku ili klopku. Zbog prevelike sumnje kralj se naljuti i razdera haljine. Zar on da ozdravlja neprijateljske vojnike? Kralj bi ih sve radije smrtno zarazio npr. nekom svinjskom gripom, koronom ili nekim kemijskim oružjem, da ih se jednom oslobodi, nego ih cijepio da ozdrave. Kralj razmišlja nacionalno i iracionalno a upravo to ne bi bilo dobro za Izrael, pa prorok Elizej preporuča kralju da Naamana pošalje k njemu, da vide stranci da ima Boga u Izraelu i da ima ljudi koji u Boga vjeruju i otuda pomažu svim ljudima i liječe sve bolesne, pa i neprijatelje. Naaman je nepovjerljiv, tipično za vojnika i svakog čovjeka, koji se nađe u neprijateljskom okruženju. S druge strane očekivao je više od savjeta da se opere u prljavom Jordanu, koji mu se činio nečistijim od njegovih sirijskih rijeka. Teško je pristao sići u rijeku na nagovor svoje pratnje. Ali kad se očistio osjetio je silnu potrebu zahvaliti Proroku i pravome Bogu koga štiju Izraelci. A Prorok ne prima darove koje vojskovođa uporno nudi, ne zato jer je Naaman stranac, nego jer je primio milost koja se ne prodaje i za koju treba stalno zahvaljivati. Osim toga Prorok je sretan da se Bog proslavio i objavio u svojoj ljubavi i da skrbi za sve ljude, te da je Elizej pomogao čovjeku, bez obzira odakle je i što je po vjeri, kulturi i naciji.

Dok je Ilija u sirijsko-feničkoj Sarfati, dakle izvan Izraela, doživio pomoć i bio blagoslovom za strankinju, ovdje je stranac **Naaman Sirac**, doživio ozdravljenje u Izraelu i to kao neprijateljski vojnik. U oba slučaja Božji blagoslov se izlio na strance. U oba slučaju su i domaći bili blagoslovljeni preko stranaca.

2. Isusov odnos prema strancima

Isus u prvom redu ima punu svijest poslanja domu Izraelovu, ali nikada nije odbacio druge. Što više radi odbačenih se utjelovio. Ideja univerzalnosti

spasenja za sve ljude temeljna je nit Isusova propovijedanja. Bog želi da se svi ljudi spase u Kristu, po Kristu i s Kristom, bez obzira na rasnu i klasnu, religioznu i kulturnu, civilizacijsku i nacionalnu pripadnost i sve druge

razlike. Sve će biti u njemu uglavljeno na nama nerazumljiv i neprihvatljiv ili samo Bogu poznati način.

Poruka mnogobrojnih novo-zavjetnih mjesta je jasna: Bog ne samo da trpi strance, nego ih uklapa u povijest spasenja. U Isusovu stablu života Matej spominje na početku svoga evanđelja dvije strankinje, poganke: **Rahabu i Rutu** (Mt 1,5). Ova konstatacija ima svoju dodatnu važnost s obzirom da je Matej pisao svoje evanđelje prvenstveno židovskim kršćanima. I Matej spominje poklon poganskih kraljeva, mudraca s istoka koji traže novorođenoga Boga da mu se poklone (Mt 2,1-12).

U Isusovu životu i djelovanju puno je susreta opisano sa strancima i ne pripadnicima Izraelskoga korpusa. Samo da podsjetimo na neke:

- susret sa **Samarijankom** na Jakovljevu zdencu, koja ne samo da osobno prihvaća vjeru u Isusa, nego na njezinu riječ mnogi Samarijanci povjerovaše (Iv 4, 1-42). Kako znate Samarijanci i Izraelci nisu se posebno voljeli, slično kao danas Izraelci i Arapi, ili ...
- Isus slično postupi i s **rimskim satnikom** koji je predstavnik morskog okupatora. Na veliko čudo svih Izraelaca Isus ga ne odbija, uljudno ga prihvaća i uvažava njegovu zamolbu. Satnik kao da je razumio da milost djeluje po zapovjednoj strukturi i odgovornosti, pa moli da se Isus ne mora sam mučiti i dolaziti, uostalom satnik se prizna nedostojnim da Bog ulazi u njegovu kuću. Satnikovu nedostojnost vjernici katolici ponavljaju prije svake pričesti: *Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj...*

Vjeru rimskoga satnika Isus ističe kao uzor svim Izraelcima i pri tome otvara vrata raja mnogima s istoka i zapada. Stavlja vjeru stranca za uzor svojim, usp. Mt 8, 5-13.

- I evanđelist **Luka**, u svojim *Djelima apostolskim* i *Evanđelju*, upućuje na univerzalnost spasenja za sve ljude. Bog u Isusu nudi spasenje svakom čovjeku. Za njega su svi ljudi važni i spasenja vrijedni. Lukin **Zaharija** vidi još u malom Isusu da Bog pohodi i otkupi narod svoj, da obasja sve one što sjede i tmini i sjeni smrtnoj... (Lk 1, 68. 79.). **Šimun** vidi u njemu svjetlo na prosvjetljenje svih naroda... (Lk 2,32).

Ozračje u kojem Isus djeluje bilo je kontaminirano mržnjom i ne prihvaćanjem stranaca, bilo je dominantno upereno protiv drugih i drugačijih. Ali Isus uporno želi promijeniti takvu svijest u srcima i glavama svojih sunarodnjaka i suvremenika, kako bi druge i drugačije prihvatili kao od Boga voljena stvorenja.

Koliko je apatija prema drugima bila snažna, te koliko je Isus želi promijeniti pokazuje krasna prispodoba o **Milosrdnom Samaritancu** (Lk 10, 25-37).

U središtu je pitanje: **tko je moj bližnji?** Jedan je Izraelac nastradao od svojih. Razbojstva se obično pripisuju samo drugima. Ovdje se ne spominje motiv, nego se navode samo strašne posljedice. Iz zasjede opljačkani Izraelac, izudaran na mrtvo ime, ponižen i popljuvan, ostavljen polumrtav na sred puta prema Jerihonu, kaže se u očevidu. Prispodoba jasno ističe kontraste: čovjek od svojih pretučen, ali mu njegovi ne pomogše, ni krvav i polumrtav nije bio dostojan njihove pomoći i smilovanja. Dođe izraelski svećenik, vidje i prođe.

Tako i izraelski levit. Dakle, dva izraelska vjerska profesionalca koji su po profesiji i vjeri, i svim drugim kriterijima trebali iskazati milosrđe polumrtvome nesretniku. Al nisu iako nije bio stranac. On im je po svim kriterijima bio sigurno njihov najbliži, ali oni nemaše ljubavi za svoga bližnjega. Naiđe stranac,

Samaritanac, ne mareći što je krvavi ma zemlji imao izraelsku a ne samarijansku maramu, priđe, sažali se, pomogne i spasi mu život. Dođe čak i sutradan posjetiti ga i sve za njega podmiriti. Što ti se čini tko je od ove trojice bio pretučenom Izraelcu bližnji? Svakako onaj koji mu je pomogao a pri tome nije gledao na nacionalnu, vjersku, kulturnu pripadnost, nego samo na čovjeka u nevolji. Njega, Samaritanca i stranca, koji pripada drugoj vjeri i kulturi, predstavlja Isus kao uzor milosrđa.

Poruka Biblije Staroga i još više Novoga zavjeta o stavu prema drugima i drugačijima je kristalno jasna, ozračju sredine izazovna i ne baš ugodna. Može se sažeti u načelu: „*Kako želite da ljudi vama čine, tako činite i vi njima*“ (Lk 6, 31), bez obzira na sve razlike. To nije lako ni propovijedati a kamo li prakticirati. A Isus je neumoljiv: „**Idi, pa i ti čini tako**“ reče svima: katoliku i pravoslavcu, Hrvat u Srbinu, muslimanu i zakonoznancu, biskupu i svećeniku, vjerniku i vojniku, ribaru i političaru, jednostavno reče čovjeku. Čovječe, i ti tako čini u Ulmu i Ehingenu, Dalmaciji i Slavoniji, Bosni i Hercegovini... zimi i ljeti, uvijek!

U OGLEDALU: Bruno Lekić, član Pstoralnog vijeća – Ulm

Zovem se Bruno Lekic, rođen sam 03.06.1996 godine u Ulmu. Ovdje sam išao u vrtić, u školu i završio struku električara. Zajedno s obitelji od malih nogu sam bio član ove naše zajednice i bio kroz godine aktivan kao ministrant i čitač. Kroz sve te godine sam mogao vidjeti, kako ova naša zajednica raste i da uz slogu i

vjeru može sve postići. Želio bih svojim djelovanjem u Pastoralnom vijeću, kao mlad a svejedno dugoročni član ove zajednice, pripomoći povezati mlađe generacije ali i pokazati da u vjeri i slozi možemo postići najviše, kao što smo uspjeli i zadnjih 50 godina. Mi svi smo ova zajednica, od najmlađeg pa do najstarijeg, uz sve naše obrede i tradicije i to treba očuvati i ići dalje tim putem. Neka nas dragi Bog blagoslovi i duh sveti vodi, na našem putu.

TERMINI

- 03.06.2021. – TJELOVO - Ulm: 9,00 h Procesija i Misa s Nijemcima ???
- 04.06.2021. – Prvi petak – Ulm: 18 h isp. – 18,30 h Misa s klanjanjem
- 05.06.2021. – 9,30 h prvopričesnici – 11,30 h krizmanici
- 06.06.2021. – 10. nedjelja kroz godinu B – nedjeljni raspored
- 11.06.2021. – Presv. Srce Isusov – Ehingen: 18,00 ISP a 18,30 h Sv. Misa
- 12.05.2021. – 9,30 h prvopričesnici – 11,30 h krizmanici
- Laichingen: 16 h Sv. Misa
- 13.06.2021. – 11. nedjelja kroz godinu B – SV. ANTO PADOVANSKI
- 19.06.2021. – 9,30 h prvopričesnici – 11,30 h krizmanici
- 20.06.2021. – 12. nedjelja kroz godinu B
- 24.06.2021. – Sv. Ivan Krstitelj – Ulm: 18,30 h sv. Misa - crkva
- 26.06.2021. – 9,30 h prvopričesnici – 11,30 h krizmanici
- Laichingen: 16 sati Sv. Misa
- 27.06.2021. – 13. nedjelja kroz godinu B
- 29.06.2021. – Sv. Petar i Pavao – Ulm: 18,30 sati Sv. Misa - centar
- 01.07.2021. – Ulm: 16-18,30 h ISP prvopričesnika, kumova, roditelja
- 02.07.2021. – Prvi petak – Ulm: 18,00 h ispov; 18,30 h Sv. Misa
- 03.07.2021. – Ulm: 16,30 sati **Prva Pričest – plava grupa**
- 04.07.2021. – Ulm: 13,30 sati **Prva pričest – crvena grupa**
- 07.07.2021. – Ehingen: 17,30 -19,30 h ISP krizmanika, kumova... proba
- 08.07.2021. – Ulm: 16,30 ISP krizmanika, kumova... i proba
- 10.07.2021. – Ehingen: 11,00 sati **Krizma s kardinalom Puljićem**
- 11.07.2021. – Ulm: 13,30 sati **krizma s kardinalom Puljićem**
- 17.07.2021. – Lachingen: 16 h Sv. Misa

MISNE NAKANE

- 06.06.2021. – Ehingen: + Ilija i Manda Majić
- Ulm: + Andrija Grgić i za sve pok iz ob Grgić
- 13.06.2021. – Ehingen: + Iva i Mirko Ćurić
- Ulm: Na nakanu Sv. Anti (Pejić)
- 20.06.2021. – Ulm: + Mato Oršolić
- Ehingen: + sestra klarisa Mirjam Munivrana
- 27.06.2021. – Ulm: + Mara i Jozo Vuksanić
- Ehingen: + Dominko Gazilj
- 03.07.2021. – Ulm: + Andrija Lučić
- 04.07.2021. – Ehingen: + Dijana, Ivo, Ruža Drmać, + Ivo i Luca Oroz
- Ulm: + Franjo i Ana Relatić; + Zdravko Gajić
- 11.07.2021. – **Ulm:** Jadranka Lukić r. Koturi; - **Ehingen:** za pok. iz ob.
Neuwirt, Bosak, Koški, Geto, + Đulan Grgić
- 18.07.2021. – Ulm: + Đuro Hozlinger
- Ehingen: + Milka Marušić

Majčin dan – zbog korone, nedjelju dana kasnije, 16.05.21. kako u Ehingenu tako i u Ulmu dostojno je obilježen Majčin dan.

HKZ – Ehingen uz odluku Pastoralnog vijeća nabavio četiri vlastite misnice koje su posvećene na Spasovo, 13. svibnja 2021.

Ehingen: Proba pjevanja petkom u 19 sati!

Impressum:

Izdaje HKZ ULM – Ehingen; tel. **0731-23933; 07391 -7558824**

Glavni i odgovorni urednik: vlč. Niko Ikić, tel. **01522 5488820**

Tehnička obrada: Vesna Vukadin – četvrtak: 8-12; Ljiljana Frigan – petak 9-12

E-pošta: svetijosip.ulm@drs.de svetijosip-ehingen@drs.de web: www.kkgulm.de